

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-267/16

**Albert Buhagiar jt
versus
Minister for Justice**

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Supreme Court of Gibraltar)

Eelotsusetaotlus – Liidu õiguse territoriaalne kohaldamisala – ELTL artikli 355 punkt 3 – Taani Kuningriigi, Iirimaa ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ühinemistingimuste ja asutamislepingutesse tehtavate muudatuste akt – Artikkel 29 – I lisa I osa punkt 4 – Gibraltari väljajätmine Euroopa Liidu tolliterritooriumist – Ulatus – Direktiiv 91/477/EMÜ – Artikli 1 lõige 4 – Artikli 12 lõige 2 – II lisa – Euroopa tulirelvapass – Jahipidamine ja sportlaskmine – Kohaldatavus Gibraltari territooriumi suhtes – Ülevõtmise kohustus – Puudumine – Kehtivus

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu (suurkoda) 23. jaanuari 2018. aasta otsus

1. *Tolliliit – Liidu tolliterritoorium – Gibraltar – Väljajätmine – Tagajärg – Kaupade vaba liikumist käsitlevate aluslepingu ja teisese õiguse normide kohaldamatus*

(ELTL artiklid 114 ja 115; 1972. aasta ühinemisakt, artikkel 29 ja I lisa I osa punkt 4)

2. *Õigusaktide ühtlustamine – Relvade omandamine ja valdus – Direktiiv 91/477 – Ese – Tsiviilkasutuseks mõeldud tulirelvade vaba liikumine*

(Nõukogu direktiiv 91/477, muudetud direktiiviga 2008/51, põhjendused 2–5 ja artikli 4 lõige 3, artikli 11 lõige 3 ning artikli 12 lõige 2)

3. *Tolliliit – Liidu tolliterritoorium – Gibraltar – Väljajätmine – Tagajärg – Kaupade vaba liikumist käsitlevate aluslepingu ja teisese õiguse normide kohaldamatus – Direktiivi 91/477 relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta kohaldamatus*

(ELTL artikli 355 punkt 3; 1972. aasta ühinemisakt, artikkel 29 ja I lisa I osa punkt 4; nõukogu direktiiv 91/477, muudetud direktiiviga 2008/51, artikli 1 lõige 4, artikli 12 lõige 2 ja II lisa)

1. Euroopa Kohus leidis juba 23. septembri 2003. aasta kohtuotsuse komisjon vs. Ühendkuningriik (C-30/01, EU:C:2003:489) punktis 59, et Gibraltari väljajätmine liidu tolliterritooriumist, mis on ette nähtud 1972. aasta ühinemisakti artiklis 29 koostoimes ühinemisakti I lisa I osa punktiga 4, tähendab, et Gibraltari suhtes ei kohaldata aluslepingu kaupade vaba liikumist käsitlevaid eeskirju ega liidu teisese õiguse norme, mille eesmärk on tagada seoses kaupade vaba liikumisega liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamine vastavalt EÜ aluslepingu artiklitele 94 ja 95, mis nüüd on ELTL artiklid 114 ja 115.

(vt punkt 32)

2. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 43, 52, 55 ja 58)

3. Taani Kuningriigi, Iirimaa ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ühinemistingimuste ja asutamislepingutesse tehtavate muudatuste akti artiklit 29 koostoimes selle akti I lisa I osa punktiga 4 tuleb tõlgendada nii, et nõukogu 18. juuni 1991. aasta direktiivi 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2008. aasta direktiiviga 2008/51/EÜ) artikli 12 lõige 2 koostoimes selle direktiivi artikli 1 lõikega 4 ja II lisaga ei ole Gibraltaril territooriumil kohaldatav.

Sellega seoses on selge, et 1972. aasta ühinemisakti artikkel 29 kujutab endast erandit ELTL artikli 355 punktis 3 sätestatud reeglist, mille kohaselt kohaldatakse Gibraltaril suhtes liidu õigust, kusjuures seda erandit tuleb – nagu rõhutas Euroopa Kohus 21. juuli 2005. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* Ühendkuningriik (C-349/03, EU:C:2005:488) punktides 43 ja 51 – tõlgendada kitsendavalt, nii et erandi ulatus oleks piiratud sellega, mis on rangelt vajalik nende huvide tagamiseks, mida Gibraltaril on erandiga lubatud kaitsta. Siiski tuleb rõhutada, et viimati nimetatud kohtuotsuse aluseks olnud kohtuasjas ei palutud Euroopa Kohtul erinevalt kohtuasjast, mille alusel tehti 23. septembri 2003. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Ühendkuningriik (C-30/01, EU:C:2003:489), teha otsust selle kohta, milline on kaupade vaba liikumise valdkonda kuuluvate liidu õigusaktide staatus seda erandit arvestades. Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt tuleb „kaubana“ selle sätte tähenduses mõista tooteid, mida saab rahas hinnata ning mis võivad sellistena olla kaubandustehingute ese. Ent kaupade vaba liikumist käsitlevad EL toimimise lepingu sätted on põhimõtteliselt kohaldatavad olenemata sellest, kas kaupu veetakse üle riigipiiride nende müügi või edasimüügi või hoopis isikliku kasutamise või tarbimise eesmärgil (vt selle kohta 7. märtsi 1989. aasta kohtuotsus, Schumacher, 215/87, EU:C:1989:111, punkt 22, ja 3. detsembri 2015. aasta kohtuotsus, Pfothenhilfe-Ungarn, C-301/14, EU:C:2015:793, punkt 47).

Kuna liidu teisesel õigusel on põhimõtteliselt sama kohaldamisala, mis aluslepingutel endil (vt analoogia alusel 15. detsembri 2015. aasta kohtuotsus, parlament ja komisjon *vs.* nõukogu, C-132/14–C-136/14, EU:C:2015:813, punkt 77), ja kuivõrd liidu ühisest tolliterritooriumist Gibraltaril väljajätmise kitsas tõlgendamine ei saa – vastasel juhul kahjustataks liidu õiguse ühetaolist tõlgendamist – viia tõlgenduseni, mille kohaselt oleks kaupade vabal liikumisel suhetes Gibraltariga piiratum ulatus kui see, mis tuleneb EL toimimise lepingust, siis tuleb direktiivi 91/447 sätteid, mis käsitlevad tsiviilkasutuseks mõeldud tulirelvade vedamist, pidada kaupade vaba liikumise valdkonda kuuluvaks, olenemata sellest, kas relvi veetakse ärilises kontekstis, sealhulgas relvakaupmeeste vahendusel või postimüügitellimuse alusel toimuva müügi raames, või väljaspool seda konteksti, see tähendab, et tulirelvi veavad üksikisikud, eelkõige jahimehed ja laskesportiharrastajad, et kasutada neid oma vastavate tegevuste jaoks.

(vt punktid 63, 64, 67, 68 ja 73 ning resolutsiooni punkt 1)